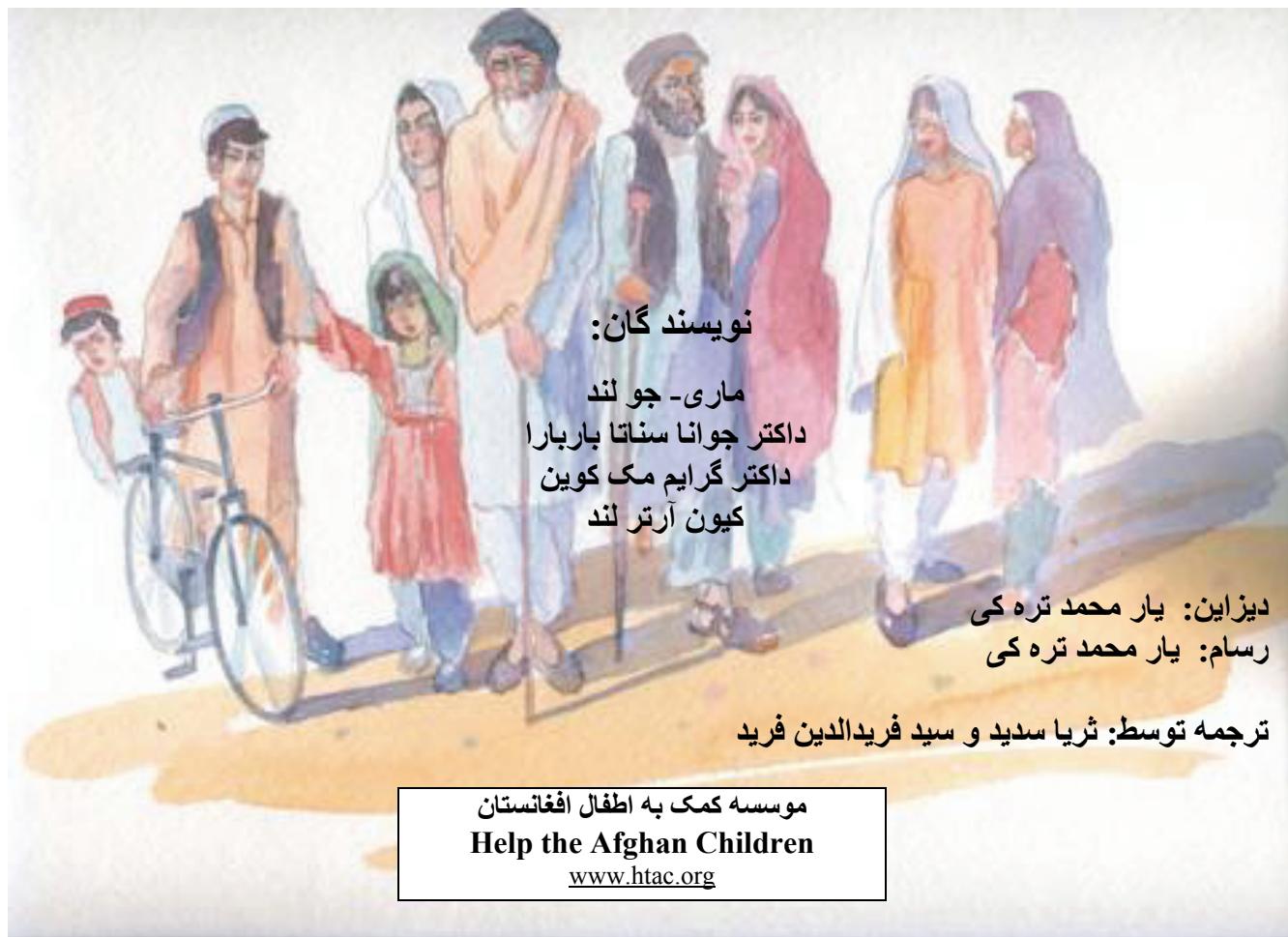

سفری بسوی صلح

قصه دوازدهم

چاپ دوم

زندگی نو

قصه ها و کتاب رهنمای معلم در وب سایت های ذیل موجود است:

www.journeyofpeace.ca

و

www.htac.org

این کتاب قصه توسط موسسه کمک به اطفال افغانستان ترجمه و تمویل گردیده است.

موسسه کمک به اطفال افغانستان
Help the Afghan Children
'building a civil society through education'

سفری بسوی صلح

قصه دوازدهم

چاپ دوم

زندگی نو

نویسنده: گان:

ماری- جو لند

دакتر جوانا سنتا باربارا

دакتر گرایم مک کوین

کیون آرترا لند

دیزاین: پار محمد تره کی

رسام: پار محمد تره کی

تصحیح شده توسط: کیون آرترا لند و ماری- جو لند

تنظیم کنندگان پروژه: داکتر صدیق ویرا و داکتر گرایم مک کوین

ترجمه توسط: ثریا سدید و سید فریدالدین فرید - موسسه کمک به اطفال افغانستان

مرکز مطالعات صلح، پو هنتون مک ماستر

هامیلتون، آنتریو، کانادا

بهار سال 1388

شاملان قصه:

جمیله: یک دختر ده ساله که در یک روستای دور افتاده افغانستان زندگی میکند.

احمد: برادر پنج ساله جمیله

عبدالله: برادر پانزده ساله جمیله

حليمه: مادر اطفال

میرزا: پدر اطفال

بی بی جان: مادر کلان پدری اطفال

کاکا غلام: پدر کلان پدری اطفال

یونس: کاکای اطفال و پسر کوچک بی بی جان و کاکا غلام، که در سن 20

سالگی در اثر انفجار ماین کشته شد.

فاطمه: خاله اطفال و بیوہ جوان کاکا یونس

علی: کاکای اطفال که در شهر زندگی میکند

عایشه: خاله اطفال، خانم علی که در شهر زندگی میکند

خلاصه قصه:

جمیله با فامیلش در یکی از قریه های افغانستان زندگی میکند. آنها قبلا مشکلات زندگی را در جریان کشمکش های داخلی در کشور شان تجربه کرده بودند که مصیبت دیگری اتفاق افتاد، کاکا یونس وقتیکه در سر زمین ها کار می کرد در اثر انفجار ماین کشته شد و پدرش میرزا یک پایش را از دست داد.

در قصه "تحفة جمیله"، جمیله و برادر کوچکش احمد کوشش میکنند تا قهر و دوری برادر بزرگ شان عبدالله را بدانند. آنها با رهنمائی مادر کلان شان بی بی جان، یاد میگیرند که چگونه او را کمک کنند تا مرگ کاکا یونس را که دوست بسیار نزدیکش بود، از یاد ببرد.

قصه "هوشیاری بی بی جان" نشان دهنده نقش مادر کلان منحیث مشاور فامیل میباشد. تشویش عبدالله بخاطر تغییر در شخصیت یک دوست دوران مکتبش که جنگ ضربات روحی شدیدی به او زده، راز خوابهای ترسناک جمیله، و بی بی جان که میخواهد به طریق خاصی او را معالجه نماید، هم شامل این قصه میباشد.

در قصه "پختن کلچه" زیاد تر در باره رنج ها و تشویش های جمیله تذکر داده شده است. ترس از ماین آنقدر در او قوی است که با جود عصبانیت عبدالله ازین موضوع، او از قدم زدن در راه هایی که قبل از ماین پاک شده میترسد. بی بی جان با استفاده از فرصت کوشش دارد تا با پختن کلچه جمیله را کمک کند تا موضوع مجروح شدن پدرش را بپذیرد، و همچنان بی بی جان میخواهد راه هائی مثبتی پیدا کند تا فاطمه غم خود را بخاطر از دست دادن یونس بیان کند.

در قصه "قلب غمگین میرزا" برای جمیله بسیار مشکل است که بفهمد چه رازی در قلب میرزا نهفته است که او را این چنین غمگین ساخته. جمیله ازینکه پدرش دیگر خوش خویی قبل از معیوبیتش را ندارد جگر خون است، پدرش مردی بود که قصه هایی زیادی یاد داشت. در قصه "قلب غمگین میرزا" سوالات معصومانه جمیله میرزا را به گریه می اندازد، و همچنان بیادش میدهد که او در گذشته چقدر یک آدم خوشحال بود و آرزوی اینکه دوباره به همان حالت برگردد، در او زنده می شود.

در "قصه سرود یونس" احمد و جمیله، غم و سوگ فاطمه، بیوه جوان یونس را احساس و کوشش می کنند تا فاطمه را دوباره خوشحال سازند. بی بی جان هم این موضوع را می فهمد و راه های را به فامیل

پیشنهاد میکند تا با هم جمع شده و خاطرات خوشی را که از یونس دارند، توسط خواندن سرود دلخواه او تجلیل کنند.

در قصه "ترک خانه" وقتی که در جریان شب قریه آنها گلوله باران شد، فامیل با یک واقعیت ترسناک رو برو شدند که باید عزیز ترین چیز خود را ترک نمایند و آن خانه شان بود. هر کدام شان ضربات شدید روحی ازین ناحیه میبینند، اما بالاخره آنها میفهمند که بهتر است تا از شجاعت و دلیری کار گرفته در برابر آن مقابله کنند.

در قصه "یک دوست جدید" خانواده میرزا در راه سفر به خانه برادرش به شهر، به خانه یکی از دوستان قدیمیش میروند. در آنجا عبدالله درس با ارزشی را در مورد قضاوت کردن راجع به مردمیکه از نگاه زبانی و دینی فرق دارند، میاموزد.

در قصه "آشتی" در جریان سفر فامیل جمیله بسوی شهر، عبدالله میفهمد که جمیله پشک خود را هم از خانه با خود آورده و در جریان سفر آن را پنهان نگهداشته است. عبدالله با قهر پشکش را از وی گرفته در زیر بته ها در کنار سرک میاندازد. جمیله سر برادر خود قهر است و نمیخواهد نشان دهد که برادرش حتی وجود هم دارد. و این مربوط بی بی جان میشود تا راهی را برای آشتی دوباره اینها بیابد.

در قصه "خشم میرزا" میرزا عصبانیت خود را کنترول کرده نمی تواند و این باعث ترس اطفالش جمیله و احمد میشود. عصبانیت میرزا تأثیرات بدی بالای اطفال گذاشته و باعث میشود که همیشه در برابر یکدیگر رفتار تند و خشن نمایند. احمد که پنهان شده بود، گپ های پدرش و بی بی جان را می شنود که در باره عدم مصونیت خود بخاطر از دست دادن پایش صحبت میکند. پیدا کردن احمد از جائی که پنهان شده، فرصتی است که پل های رابطه بین پدر و پسر بار دیگر استوار گردد.

مهارت های خردمندانه بی بی جان یکبار دیگر در قصه "صلح و آشتی" به امتحان گذاشته میشود. زمانیکه آنها در جستجوی برادر میرزا، علی و خانمش عایشه در شهر بودند، فامیل میرزا در یک کمپ مهاجرین که در یک مکتب قدیمی موقعیت داشت جابجا میشوند. آنها وقتی که زندگی موقتی خود را در همین گوشه تنگ آغاز کردند، عبدالله با یک بچه هم سن خود، بخاطر گذاشتن بایسکلش در جائی که محل زندگی دیگران است، جنگ میکند.

در قصه "عبدالله و مرد قد بلند"، عبدالله از یک هفته با فامیل خود در خانه کاکایش زندگی میکنند، او بسیار تب دارد. او قبل ازینکه بخواب برود آرزو های دوره طفولیتش را بیاد میاورد که میخواست بعد ازینکه بزرگ شد به خدمت عسکری برود. او یک عسکر قوی هیکل را بخواب میبیند که در مارکیت است و با او راجع به واقعیت های جنگ صحبت می کند که درس خوبی برای عبدالله می شود.

در قصه "زندگی نو"، جمیله از آشنایی با کاکا علی و خاله عایشه که باعث شده تا غم دوری خانه را احساس نکند، ابراز خورسندي میکند. اما با اینهم، وقتی حلیمه به وی میگوید که به زودی یک خواهر یا برادر پیدا میکنی؛ جمیله از شنیدن این خبر بسیار پریشان میشود، با خاطریکه زندگی شان بسیار پراگنده، و بی ثبات است. اما مادرش به او میفهماند که تولد طفل نو یکی از نعمات خداوند (ج) است که نصیب شان میشود.

عناصر درمانی

تصویر ها و علامت های شفابخش: زندگی نو، خوشی، مادربودن ، خندها، اعتماد به نفس دوباره، امید به آینده و دوستی

رهنمایی برای عملکرد های مسالمت آمیز: گوش کردن، درس دادن، حمایت از یکدیگر و مهربانی
مشکلات: بار مسؤولیت یک مادر را به شانه طفل انداختن، ترس از تغییر و دق شدن پشت خانه
روش های درمانی: معالجه آسیب های روانی، آرامش جسمی و پرورش، بیان ترس، برگرداندن مهربانی و ارتباطات صمیمانه.

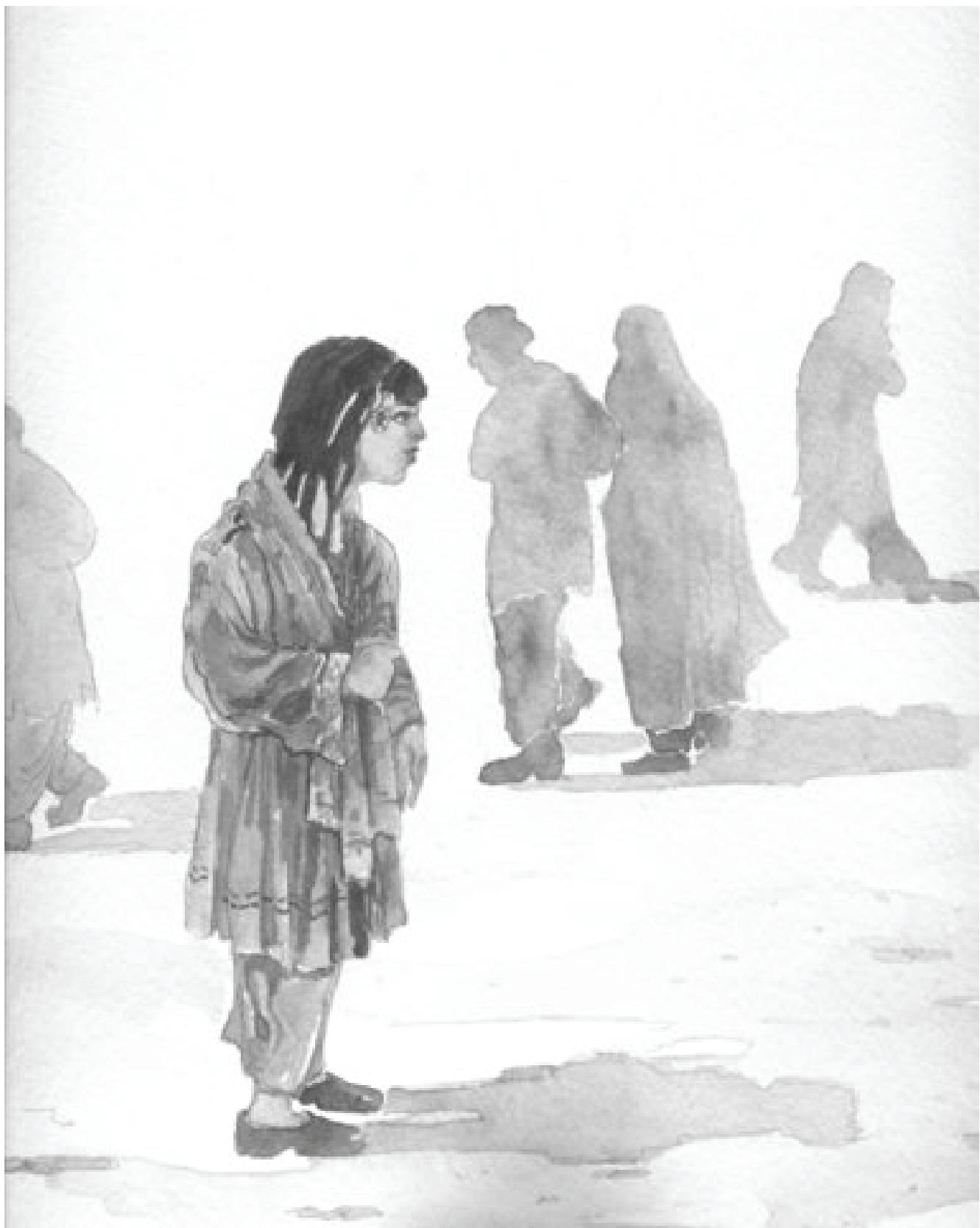
زندگی نو

سرک بسیار پر سرو صدا و کثیف بود. مردم با عجله در رفت و آمد بودند، هیچ کس در فکر کس دیگری نبود. جمیله خاموشی، آرامش، شیرینی و بوی عطر کشتزار و محبت و همدلی مردم قریه اش را بیاد می آورد. او و خاله عایشه برای خرید سودای روزانه، سبزیجات تازه و گوشت به بازار رفته بودند. هر وقتی که جمیله بادنجان رومی را در بازار میدید، بادنجان رومی هایی که خودش در باغ میکاشت، بیادش می آمد. بادنجان رومی های باغ در نظرش خوشمزه تر می آمد. جمیله منتظر برگشت دوباره فامیلش بود که چه وقت و چگونه به قریه برخواهند گشت.

در بازار سرو صدا بی اندازه زیاد بود جمیله مجبور بود به آواز بلند گپ بزند به همین خاطر با صدای بلند به خاله عایشه گفت: "خاله عایشه! فکر میکنی که ما بتوانیم دوباره بخانه ما برگردیم؟"

خاله عایشه جواب داد: "مجبور هستیم منظر باشیم تا جنگ در قریه تان ختم شود، معلوم میشود که پشت خانه تان دق شدی. اگر دوباره به کشتزار تان برگردی، من پشت تو بسیار دق میشوم. تو یک دخترک خوبی هستی. بعضی روز ها آرزو میکنم مثل تو یک دخترک نازنین داشته باشم.

جمیله تبسم کرده گفت: "خاله عایشه! من فقط بخاطر یک چیز از آمدن به شهر بسیار خوش هستم، و آن اینکه، توانستم شما را ببینم. وقتی ما دوباره بخانه ما برگردیم، میتوانید بدیدن من، احمد و عبدالله بیایید؟"

خاله عایشه با نتیجه گیری یی که از
او ضاع داشت گفت: "جمیله جان، در باره
بازگشت به خانه تان زیاد امیدوار نباش.
نمیدانی که آنجا چه میگذرد. شاید بسیاری
چیز ها به اثر جنگ ویران شده باشد و
همچنان پدر جانت درینجا وظیفه جدید
قالین بافی هم گرفته!"

جميله با خنده گفت: "بسیار خوشحال
هستم که پدرم علاقه دارد قالین ببافد. او
دیگر قهر نمیشود،" وقتی که آنها
بطرف خانه خاله عایشه و کاکا علی
روان بودند، خاله فاطمه را دیدند که از
خانه بیرون میامد.

وقتیکه آنها داخل حویلی کوچک شان میشدند جمیله گفت: "نمیدانم خاله فاطمه کجا میرود. او هر روز بیرون میرود و من کس دیگری ندارم که در خواندن کمک کند. خاله عایشه! مرا درس داده میتوانید؟ میبینم که شما مجله میخواهید، مرا درس میدهید تا من هم مجله بخوانم؟". آنها داخل حویلی شدند، مقدار زیادی از اسباب و وسایل زندگی فامیل میرزا در صحن حویلی گذاشته شده بود، زیرا اتفاق اضافی بخاطر گذاشتن این چیز ها وجود نداشت.

حاله عایشه گفت: "جمیله! بسیار دوست دارم ترا خواندن و نوشتن یاد بدهم اما فعلاً باید برای بی بی جان، کاکا غلام، کاکا علی، پدر جانت و برادر هایت غذا بپز. مادر جانت بعد از سفر بسیار خسته است او در کمپ مهاجرین درست استراحت نکرده. خاله فاطمه هم بیرون رفت و نمیتواند ما را در آشپزی کمک کند." بعد عایشه آهی کشید. او هم خسته شده بود زیرا بسیار مشکل بود تا تمام فامیل شوهرش را با همان پولی که برای خود نان تهیه میکردند، سیر کند.

حاله عایشه گفت: "لطفاً احمد را پیدا کن، ببین که مادرت را اذیت نکند."

جمیله با نگرانی پرسید: "چرا مادرم بسیار خسته است؟ چرا همیشه ضرورت به استراحت دارد؟ آیا مریض است؟"

حاله عایشه در حالیکه مشغول غذا درست کردن بود با خنده جواب داد: "نه، نه، جمیله، برو و از خودش بپرس."

جمیله، آرام آرام و با نوک پنجه داخل اطاقی شد که مادرش در آن خوابیده بود. احمد هم پهلویش خواب بود. جمیله با دستهای کوچکش، مو های مادرش را نوازش داد. مادرش در نظر جمیله بسیار آرام و راحت معلوم می شد. حلیمه چشمانش را باز کرد، و با تبسمی گفت:

"دخترک نازنین من. امیدوار هستم که دختر بعدی من هم مثل تو مهربان و باتربیت باشد. حلیمه مو های جمیله را نوازش داد و دستش را گرفت.

جمیله پرسید: "مقصد تان از دختر بعدی کیست؟ شما فقط یک دختر دارید که او مه هست!" حلیمه با صدای آرام جواب داد: "جمیله، در ظرف چند ماه آینده تو یک برادرک یا خواهرک نو میداشته باشی."

جمیله با چیغ و فریاد و با عجله از خانه بیرون شده گفت: "یک برادر یا خواهرک نو! اوه، نی" حلیمه صدا زد: "جمیله! جمیله! چی شده؟" حلیمه کوشش داشت تا احمد را بیدار نکند. او با مشکل از جایش بلند شده و دنبال جمیله طرف حوالی دوید. دید که جمیله در کنار کالا های شان که بخار نداشتند جای در صحن حوالی کوت کرده بودند، نشسته و سر خود را روی زانو هایش گذاشتند و هق هق گریه میکند.

حلیمه در حالیکه پشت جمیله را نوازش میداد با شوخی گفت: "جمیله، فکر میکردم با شنیدن خبر طفل نو خوش میشوی،"

جمیله با گریه گفت: "چطور میتوانیم یک طفل نو داشته باشیم؟ ما خانه نداریم! پول نداریم، غذا نداریم! همگی یا همیشه قهر هستند و یا همیشه غمگین! من کوشش می کنم که از احمد نگهداری کنم اما نمیتوانم از طفل نو هم نگهداری کنم!" اشک از چشمانش بروی گونه هایش میریخت.

حليمه گفت: "جميله نازنینم، ببخش که نمی فهميدم تو وحشت زده ميشی. نميفهميدم که تو احساس مسؤوليت در برابر نگهداري برادرت احمد ميکني. من بخاطر مشكلات خود جگرخون و به تشویش بودم نميدانستم که تو هم تشویش آنرا داری." جميله خود را به آغوش مادر انداخت و با گريه گفت: "بلی، من بخاطر بسياري چيز ها غمگين بودم. از جنگ ترسیده بودم. من از جنگ خسته شده ام."

حليمه اشكاهای دخترش را پاک کرده گفت: "جميله! وقتی مه مثل تو يك دختر کوچک بودم، بسيار خوشحال بودم. دوستان زيادي داشتم و بعد با پدرت عروسی کردم. او مرد مهربانی بود.

گريه جميـله خاموش شد. او هيـچ وقت قصـه هـاي قبل اـز جـنـگ رـا اـز مـادرـش رـا نـشـنـيـده بـودـ. او نـمـيـتوـانـتـ تصـورـ کـنـدـ کـه مـادرـشـ هـم رـوزـیـ يـك دـخـترـ جـوـانـ بـودـ وـ هـم باـزيـهـايـ هـم دـاشـتـ.

حليمه ادامه داد: "ما وقتی عروسی کردیم بسیار جوان بودیم اما جدی کار میکردیم و در کوشش بودیم تا زندگی خوبی داشته باشیم. با شروع جنگ همه چیز تغییر کرد." آواز حليمه گرفته شد او سالهای وحشت و جنگ را بیاد میاورد.

جميله با غمگيني گفت: "ايکاـش جـنـگ وجود نـمـيـ دـاشـتـ" او سـرـش رـا در آـغـوشـ مـادرـشـ گـذاـشـتـهـ بـودـ وـ مـادرـشـ موـهـايـشـ رـا لـمـسـ مـيـکـرـدـ.

حليمه گفت: "بلی جميـلهـ، من هـم هـمـين دـعاـ رـا مـيـکـنـمـ. اـما هـر آـغاـزـ، پـایـانـ دـارـدـ وـ هـر پـایـانـ آـغاـزــیـ. زـندـگـیـ ماـ درـ مـزـرـعـهـ بـرـایـ فـعـلـاـ خـتـمـ شـدـهـ اـسـتـ وـ زـندـگـیـ ماـ درـ شـهـرـ آـغاـزـ گـرـدـیدـهـ. يـقـيـنـ دـارـمـ کـه طـفـلـ نـوـ مـيـتوـانـدـ ماـ رـا كـمـکـ کـنـدـ اوـ هـمـ بـرـایـ ماـ يـكـ آـغاـزــ استـ." وـ بـعـدـ تـبـسمـ کـرـدـ وـ دـیدـ کـه شـوـهـرـشـ دـاـخـلـ حـوـيـلـیـ شـدـ.

میرزا، مکثی کرد و ازینکه خانم و دخترش بسیار بهم دیگر نزدیک بودند، بسیار احساس رضایت کرد. مدت زیادی بود که خانمش را این طور آرام و راحت ندیده بود. او چوب هایش را به رسم سلام بلند کرد و داخل خانه شد.

حایمه گفت: "می بینی جمیله! یک آغاز دیگری هم آنجا است. پدر جانت یک وظیفه نو پیدا کرده که او را دوباره سربلند ساخته است. او یک قالین باف بسیار خوب میشود، برادرت عبدالله، تصمیم دارد درس بخواند تا به مردم در مورد ماین ها معلومات بدهد. و همچنان، اگر بتوانیم به کشتزار خود برگردیم، پدر و عبدالله میتوانند به کار های فعلی شان ادامه دهند و ما با خاطر کار زمینداری مزدور کار میگیریم. وقتی بخانه برگردیم، پدرکلان و مادرکلان بسیار خوش میشوند که ما بخانه برگردیم."

جمیله نشسته به چهره مادرش نگاه میکرد، و در حالیکه اشکهای خود را پاک میکرد گفت: "ترک کردن خانه و زمین ها برای ما یک پایان بود اما آمدن ما به شهر یک آغاز دیگر بود! و کار نو پدر جان و عبدالله همچنان یک آغاز هست! اگر ما به شهر نمیامدیم، آنها هیچ وقتی کار های نو یاد نمیگرفتند. آشنایی من با خاله عایشه هم یک آغاز جدید است. اگر در قریه می بودیم هرگز او را نمیبینیدم.

دفعتاً جمیله روی پا ها نشسته با صدای آرام در گوش مادرش گفت: "و ما یک طفلك نو خواهیم داشت!!!" بعد یک چرخ زده با خنده گفت: "واقعاً که یک آغاز است!"

